

SURA YA 1
MWANZO

A man with glasses and a beard is sitting at a desk, reading an open book. He is wearing a dark jacket over a light-colored shirt. The background shows shelves filled with books. A large speech bubble originates from his mouth.

HADITHI HII IMEHADITHIWA KATIKA KITABU CHA ZAMANI, KITABU CHENYE MAELFU YA MIAKA. KILA NENO NITAKALO KUAMBIA NI KWELI. BAADHI YAKE ITAKUWA NGUMU KUAMINI,

LAKINI UKWELI KWA MARA NYINGI NI MGUMU KULIKO TAMTHILIYA YA UONGO

HAPO MWANZO, KABLA YA MTU WA
KWANZA KULUMBWA, KABLA YA DUNIA, JUA,
NYOTA, HATA KABLA MWANGA NA WAKATI
KULUMBWA, KULIKIWA NA MUNGU.

LAKINI MUNGU ALITAKA
KUSHIRIKI MAISHA
YAKE. ALITAKA MARAFIKI
NA MAJIRANI.

YEYE PEKE YAKE ALIKUWEPO BILA
MWANZO, LAKINI HAKIWA NA UPWEKE.
TOFAUTI NA MTU MWENYE MWANZO MWISHO,
MUNGU ANADUMU KWA PAMOJA KAMA NAFSI TATU.
NAFSI ZOTE TATU ZINA USAWA WA UMILELE NA
UMOJA WA KIASILI, KIMATENDO NA NGUVU. KABLA
YA MWANADAMU, ALIDUMU YEYE MWENYEWE
NA UPENDO WENYE USAWA.

BIBLIA* INATUAMBIA KWAMBA MUNGU
ALIUMBIA AINA TOFALUTI YA VIUMBE
VYA KIMALAIKA KWA MADHUMUNI YA
KUTOA SIFA KARIBU NA KITI CHAKE CHA
ENZI, LAKINI MMOJA ALIYEITWA LUSIFA
ALIONGOZA THELUTHI MOJA YA WAO
KATIKA KUMUASI. MUNGU ALIWAFUKUZA
KUTOKA MBINGUNI NA JINA LA LUSIFA
LILIBADILISHWA KUWA SHETANI.

LAKINI HII SIO HADITHI YAO.

HII NI HADITHI YA MUNGU AKIFANYA
KAZI KUPITIA WANADAMU.

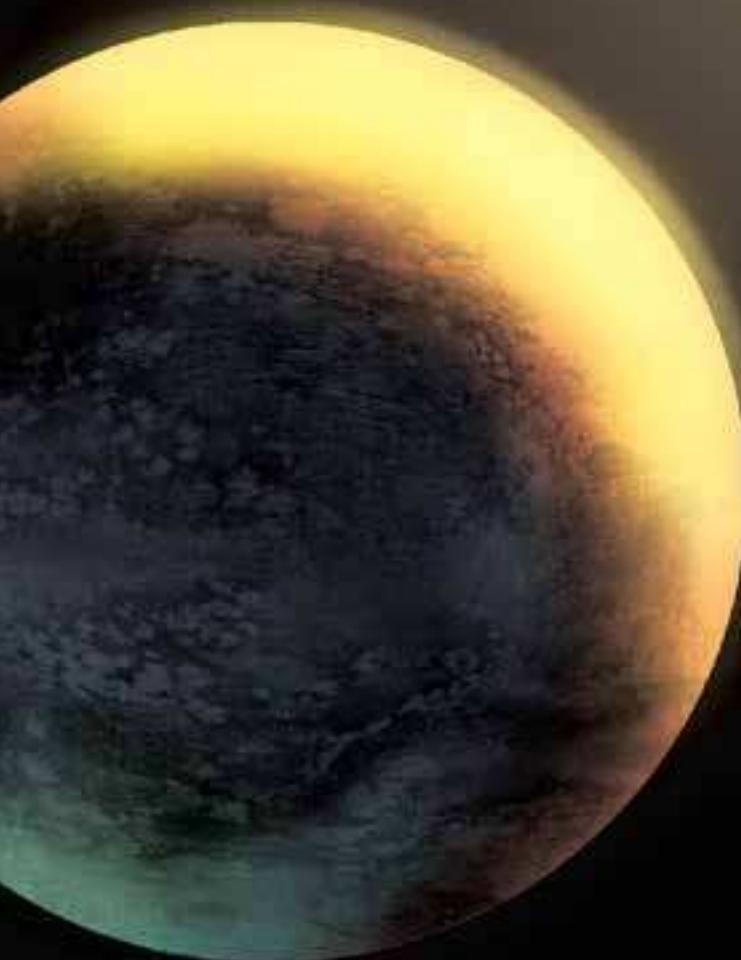
ISAYA 45:18 - * TAZAMA UKURASA WA 322 KWA MAELEZO MAFUPI YA KITABU
KINACHOITWA BIBLIA. KWA HABARI ZAIDI JUU YA SHETANI, TAZAMA: ISAYA 14:
12-14; EZEKIELI 28: 13-19; MATHAYO 25:41; LUKA 10:18; UFUNUO 12: 4, 20: 2

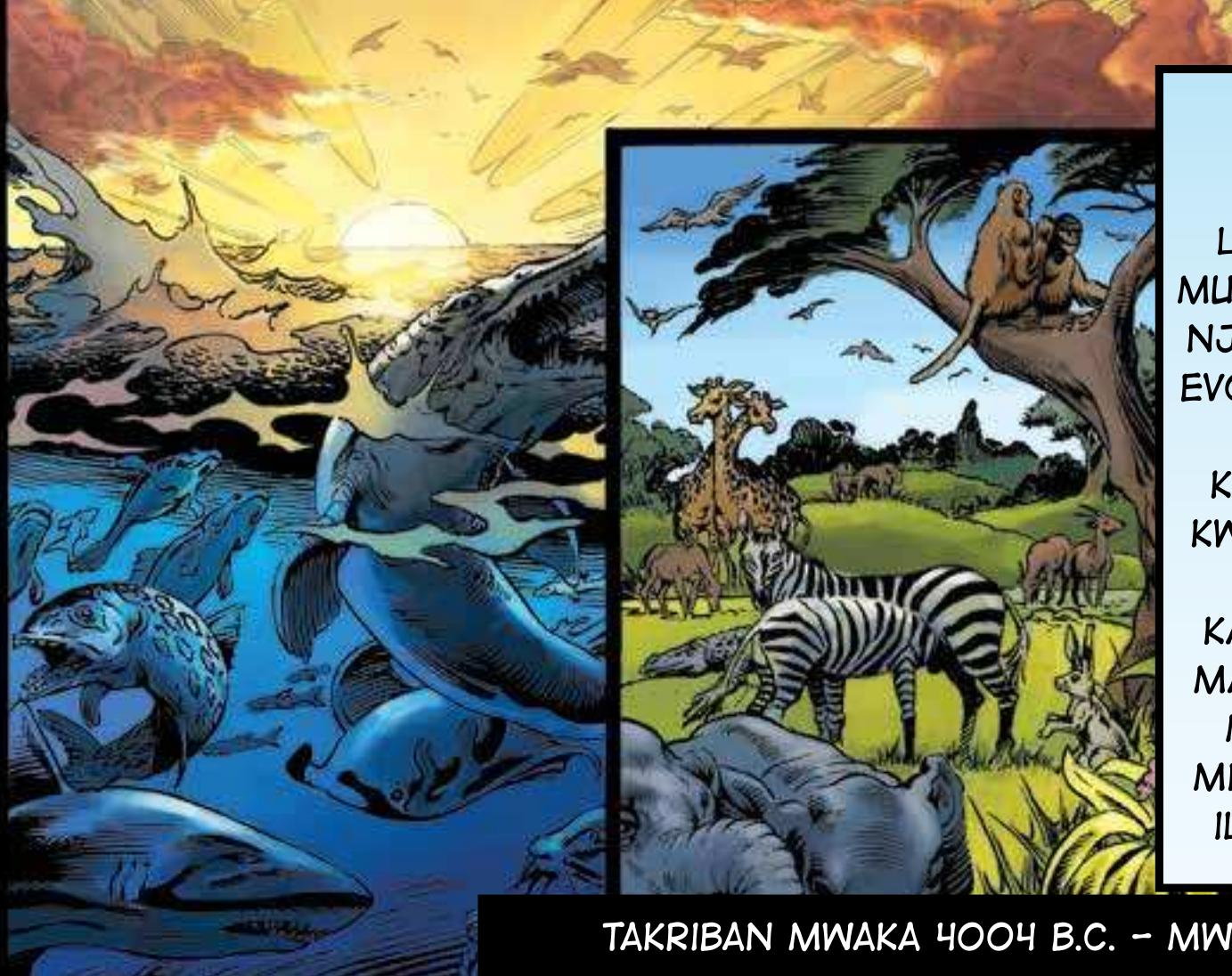
HAPO MWANZO MUNGU ALIUMBA
MBINGU NA DUNIA. WAKATI HUU
DUNIA ILIKUWA HAINA UMBO, TENA
ILIKUWA KUBWA. GIZA LILIKUWA
JULI YA USO WA VILINDI VYA
MAJI, NAYE ROHO WA MUNGU
ALIKUWA AMETULIA JUU YA MAJI

GHAFLA MUNGLI AKANENA GIZANI...

“KUWE NA MWANGAZA”

TAKRIBAN MWAKA 4004 B.C. - MWANZO 1: 2-3 3

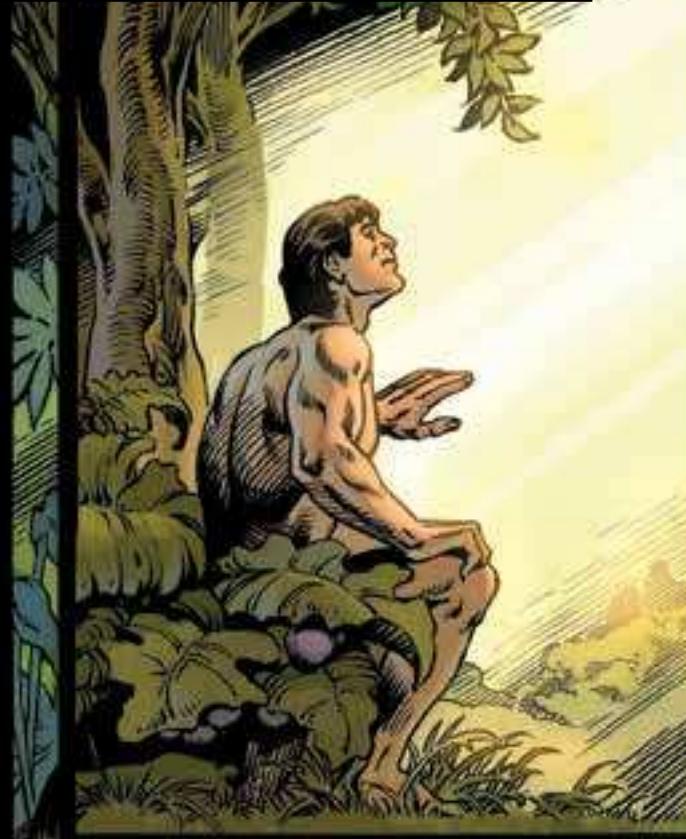
HAIKUWA JINSI
BAADHI YA WATU
LEO WANADHANIA.
MUUMBAJI HAKUTUMIA
NJIA YA KISAYANSI YA
EVOLUSHENI. ALIUMBA
VITU VYOTE KWA
KUTUMIA MANENO;
KWA KUTAMKA VYOTE
VILIVYO VIKAWA.
KATIKA SIKU SITA ZA
MASAA 24 KILA SIKU,
MUNGU ALIFANYA
MIMEA NA WANYAMA
ILI WAIJAZE DUNIA.

SIKU YA SITA, WAOVU WAKIWA
WANATAZAMA, MUNGU
AKAUMBA KIUMBE KIPYA KUTOKA
MAVUMBINI YA ARDHI.

MUNGU AKAMUITA HUYO KIUMBE
MTU NA AKAMPA JINA ADAMU.

MWANZO 1:31, 2: 7

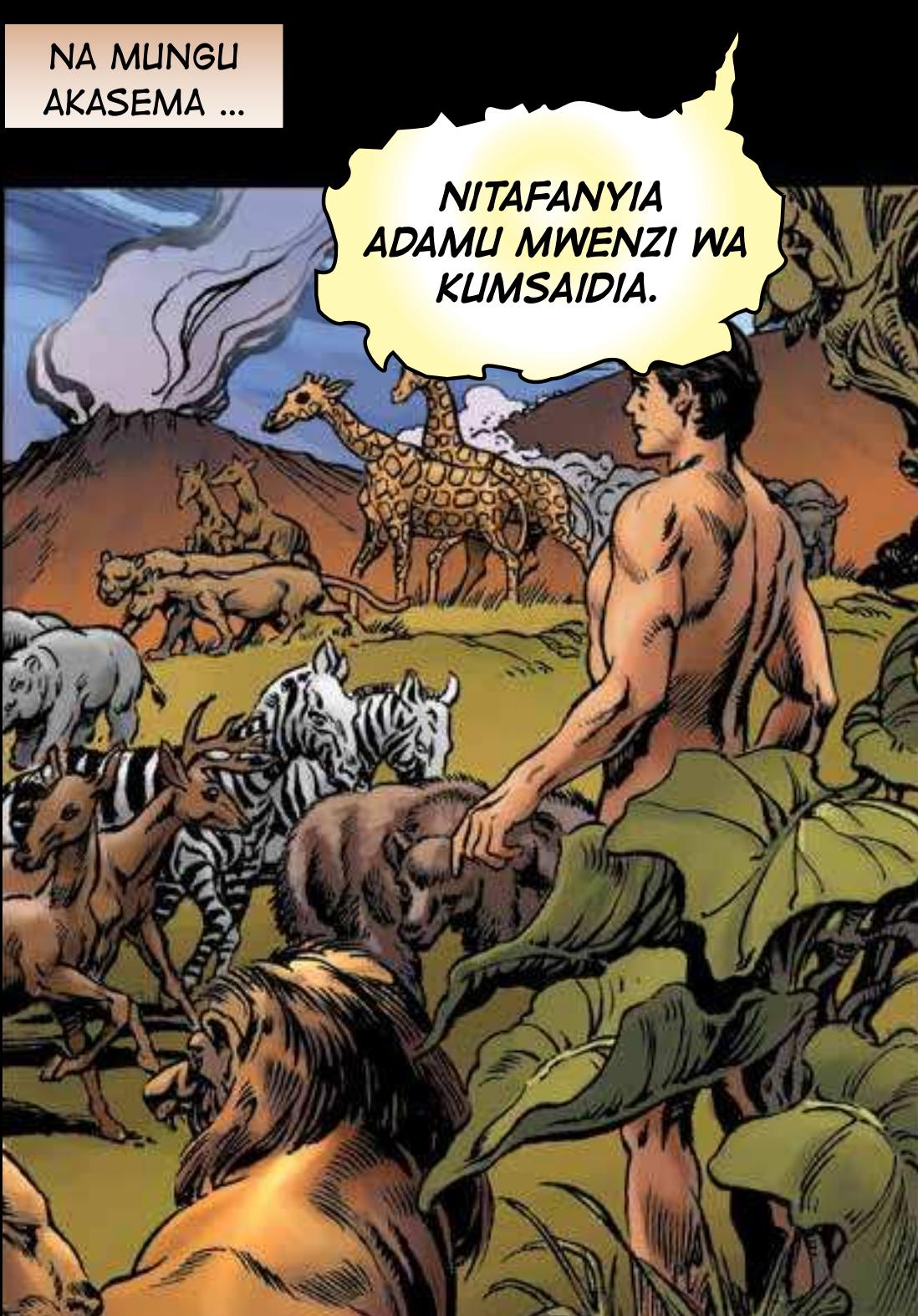
MUNGU AKALITAZAMA
UUMBAJI WAKE WOTE
NA AKASEMA, "NI
VYEMA SANA."

KILA SIKU, MUNGU ALIKUWA ANAZUNGUMZA NA ADAMU, NA MAISHA YALIPENDEZA NA KUFANA SANA. MUNGU ALIMLETEA ADAMU WANYAMA WOTE ILI AWEZE KUWAPA MAJINA. ALIPOKUWA ANAWAPA MAJINA, ALIGUNDUA KUWA ALIKUWA MPWEKE NA HAKUWA NA MWENZAKE KAMA VILE WANYAMA WALIVYOKUWA.

NA MUNGU
AKASEMA ...

NITAFANYIA
ADAMU MWENZI WA
KUMSAIDIA.

MUNGU ALISABABISHA ADAMU KUPATA
USINGIZI MZITO NA KISHA KUCHUKUA UBAVU
KUTOKA UPANDE WAKE. KUTUMIA HICHO
KIPANDE, MUNGU AKAMFANYIA MWANAMKE
AMBAYE NI MSAIDIZI MPENZI WA ADAMU.

MUNGU ALIMWAMSHA ADAMU NA KUMLETA
MWANAMKE KWAKE. AKAWAAMBIA WAPATE
WATOTO NA KUJAZA DUNIA, NA ADAMU AKAMPA
JINA EVA HUYO MKE WAKE MPYA NA MZURI.

YEYE
NI MFUPA WA
MIFUPA YANGU NA
NYAMA YA NYAMA
YANGU.

SHETANI,
YULE
MWOVU,
ALIKUWA
ANATAZAMA.

WOTE WAWILI WALIKUWA
UCHI, LAKINI, KAMA WATOTO,
HAWAKUTAMBUA UCHI WAO.

WALIKUWA NA FURAHÀ KATIKA
BUSTANI. HAKUKUWA NA DHAMBI,
WALA NJAA; HAKUKUWA NA JOTO
SANA WALA BARIDI SANA.

MUNGU AKANENA
KUHUSU MITI,
AKISEMA ...

UKO
*HURU KULA MATUNDA YA
MTI KATIKA BUSTANI, LAKINI
KAMWE USILE MATUNDA YA MTI
ULIO KATIKATI YA BUSTANI, KWA
MAANA SIKU UTAKAPOKULA
MATUNDA YAKE, HAKIKA
UTAKUFA.*

SHETANI ALIMCHUKIA MUNGU NA ALITAKA KUHARIBU
KILE MUNGU ALIKUWA AKIFANYA, LAKINI ALIHITAJI
NJIA YA KUWASILIANA NA EVA, KWA HIVYO
ALIINGIA MWILI WA KIUMBE KIZURI NA KUSEMA
NA EVA KUPITIA KINYWA CHA KIUMBE HICHO

JE,
MUNGU ALIKUAMBIA
KUWA HUWEZI UKALA
KUTOKA KWA KILA MTI ULIO
KATIKA BUSTANI?

ALISEMA
SISI TUNAWEZA KULA
KUTOKA KWA KILA MTI
ISIPOKUWA HUU, IWAPO
TUTAUGUZA, HAKIKA
TUTAKUFA.

HA! HAUTAKUFA.
UTAKUWA KAMA MIUNGU
UTAKAPOKULA. BADALA YAKE
UTAPATA MAARIFA KAMA
SISI, NA UTAFAHAMU
WEMA NA UOVU.

LINAPENDEZA KWA MTAZAMO
NA PIA LINAONEKANA KAMA NI
NZURI KWA CHAKULA, LITAFANYA MIMI
NIWE MWENYE BUSARA NIKILA, LAKINI
MUNGU ALIAGIZA TUSILE MATUNDA
HAYA.

EVA HAKUFAHAMU MAANA
KAMILI YA WEMA NA UOVU.

EVA AKAMUASI MUNGU
NA AKALA LILE TUNDA

KWA KUCHELEWA SANA,
EVA ALITAMBUA KWAMBA
AMEKWISHA KUHADAIWA, HILO
LIKAMSABABISHA YEYE KUELEWA
WEMA NA UOVU, KISHA UOVU
UKACHUKUA USHUKANI

EVA AKALITWAA LILE
TUNDA NA KUMSHAWISHI
MUMEWE KULILA

WAKAPATA MAARIFA
KISHA WALIAIBIKIA
UCHI WAO.

TUMEMUASI MUNGU.
ANAKUJA HIVI KARIBUNI.
LAZIMA TUFUNIKE UCHI
WETU

TUMEFANYA
NINI JAMANI?

ADAMU, UKO
WAPI?

NIMESIKIA
SALUTI YAKO NA
NIKAOGOPA KWA
SABABU NIKO
UCHI.

NANI
ALIKUAMBIA
WEWE UKO UCHI?
JE, ULINIASI NA
KUKULA LILE TUNDA
HARAMU?

MWANAMKE
ULIYENIPA ALINISHAWISHI
NILE

HISSSS ...

NYOKA ALINIDANGANYA.
AKANIAMBIA MIMI NISINGEKUFA,
KWAMBA NITAKIWA KAMA WEWE MUNGLI,
LAKINI MIMI SIKO KAMA WEWE.
NINAJUTA!

KWA HIVYO MUNGU
ALILAANI NYOKA NA
AKAMWAMBIA ...

KWA SABABU
WEWE UMEFANYA
HIVI, NITAKUFANYA UWE
UNATAMBAA KWENYE TUMBO
LAKO NA KULA VUMBI
KWA KINYWA CHAKO

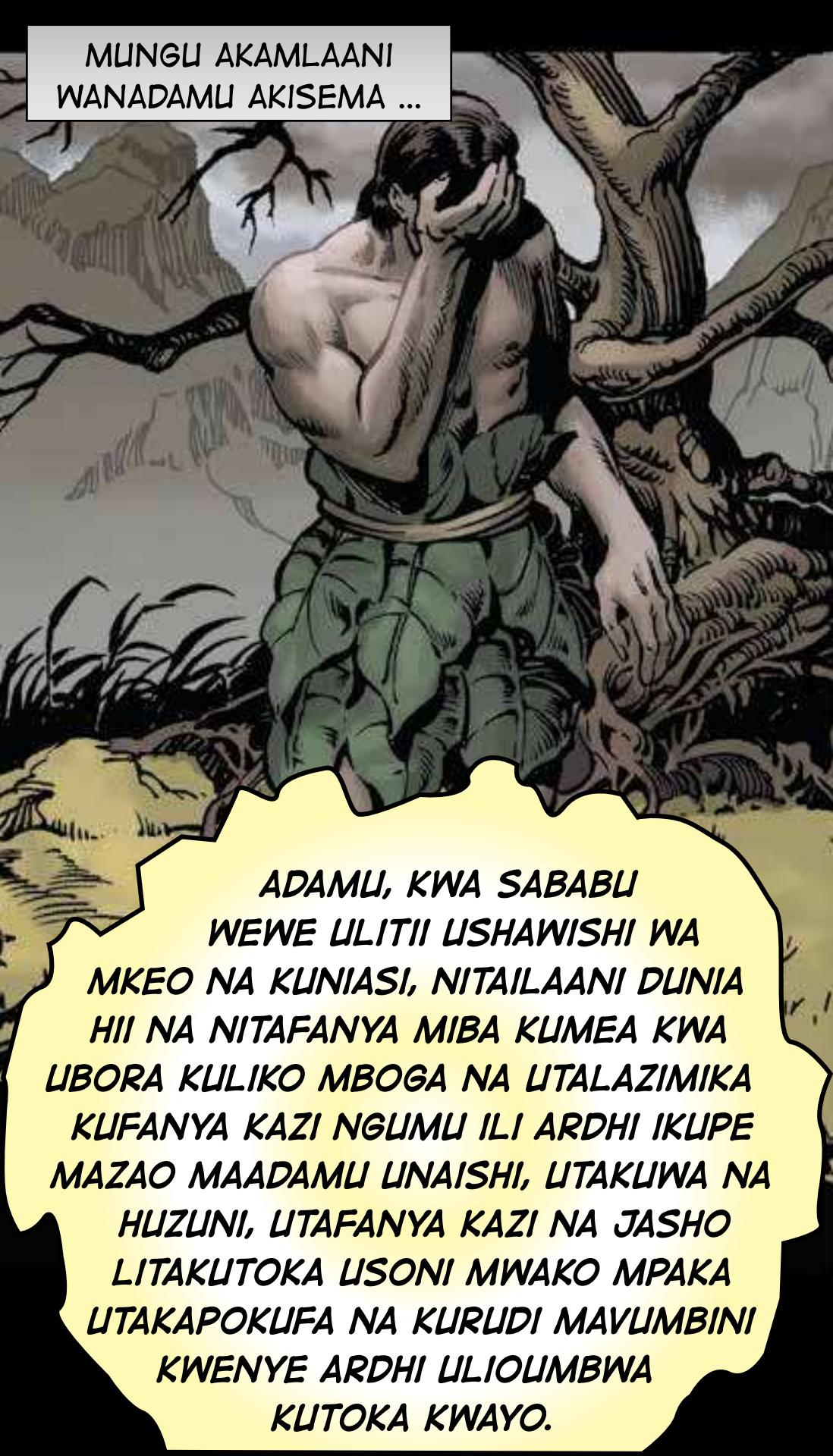
NITAUFANYA
UZAO WAKO NA UZAO
WA MWANAMKE KUWA MAADUI.
MBEGU YAKO ITAPONDA KISIGINO
CHA UZAO WA MWANAMKE, LAKINI
ATAPONDA KICHWA CHAKO.

HAPA IPO AHADI YA
VITA VYA BAADAYE.
WAKATI UTAFIKA
AMBAPO UZAO
WA MWANAMKE
UTAMSHINDA
SHETANI. MTU HUYU
ATAWAKOMBOA
WANADAMU
NA KURUDISHA
UHLUSIANO WAO
NA MUNGU KISHA
AWAOKOE KUTOKA
KWA LAANA YA
DHAMBI NA MAUTI.

MUNGU ANGEWEZA KUMUANGAMIZA SHETANI NA
MALAIKA WAKE WOTE KWA MUDA MFUPI TU, LAKINI
ALIWARUHUSU KUISHI KAMA MTIHANI KWA JAMII
YA WANADAMU. JE! WATU WATAMFUATA MUNGU,
AU WATAMFUATA SHETANI KATIKA UASI WAKE?

MUNGU AKAMLAANI
WANADAMU AKISEMA ...

ADAMU, KWA SABABU
WEWE ULITII USHAWISHI WA
MKEO NA KUNIASI, NITALAANI DUNIA
HII NA NITAFANYA MIBA KUMEA KWA
UBORA KULIKO MBOGA NA UTALAZIMIKA
KUFANYA KAZI NGUMU ILI ARDHI IKUPE
MAZAO MAADAMU UNAISHI, UTAKUWA NA
HUZUNI, UTAFANYA KAZI NA JASHO
LITAKUTOKA USONI MWAKO MPAKA
UTAKAPOKUFA NA KURUDI MAVUMBINI
KWENYE ARDHI ULIOLUMBWA
KUTOKA KWAYO.

ILIKUWA SASA WAKATI WA ADAMU NA EVA KUFA JINSI MUNGU ALIVYOAHIDI IKIWA WATAKULA LILE TUNDA. LAKINI BADALA YA KUWALUA MUNGU ALIWALUA WANYAMA KWA NIABA YAO NA AKUCHUKLUA NGOZI NA KWATENGENEZEA NGUO ADAMU NA EVA ILI KUJIFUNIKA UCHI WAO.

HAKUTUUA!
BADO TUKO HAI!

ALIWALIA
WANYAMA BADALA YETU!

ADAMU NA EVA HAWAKUFA SIKU HIO HIO
WALIOASI MUNGU, KWA SABABU WANYAMA
WASIO NA HATIA WALIKUFA BADALA YAO.
LAKINI HUKUMU YA KIFO ILIKIWA IMEKWISHA
PITISHWA JUU YAO, NA HATIMAYE WAO PIA
WANGEKUFA. KIFO NI ADHABU YA DHAMBI.

KWA KUWA ADAMU NA EVA WALIKUWA SASA
WENYE DHAMBI, MUNGU ALIWATIMUA NJE
YA BUSTANI NZURI LA EDENI HIVYO WASIJE
WAKALA ULE MTI WA UZIMA WAKAISHI
MILELE KATIKA HALI ZAO ZA DHAMBI.

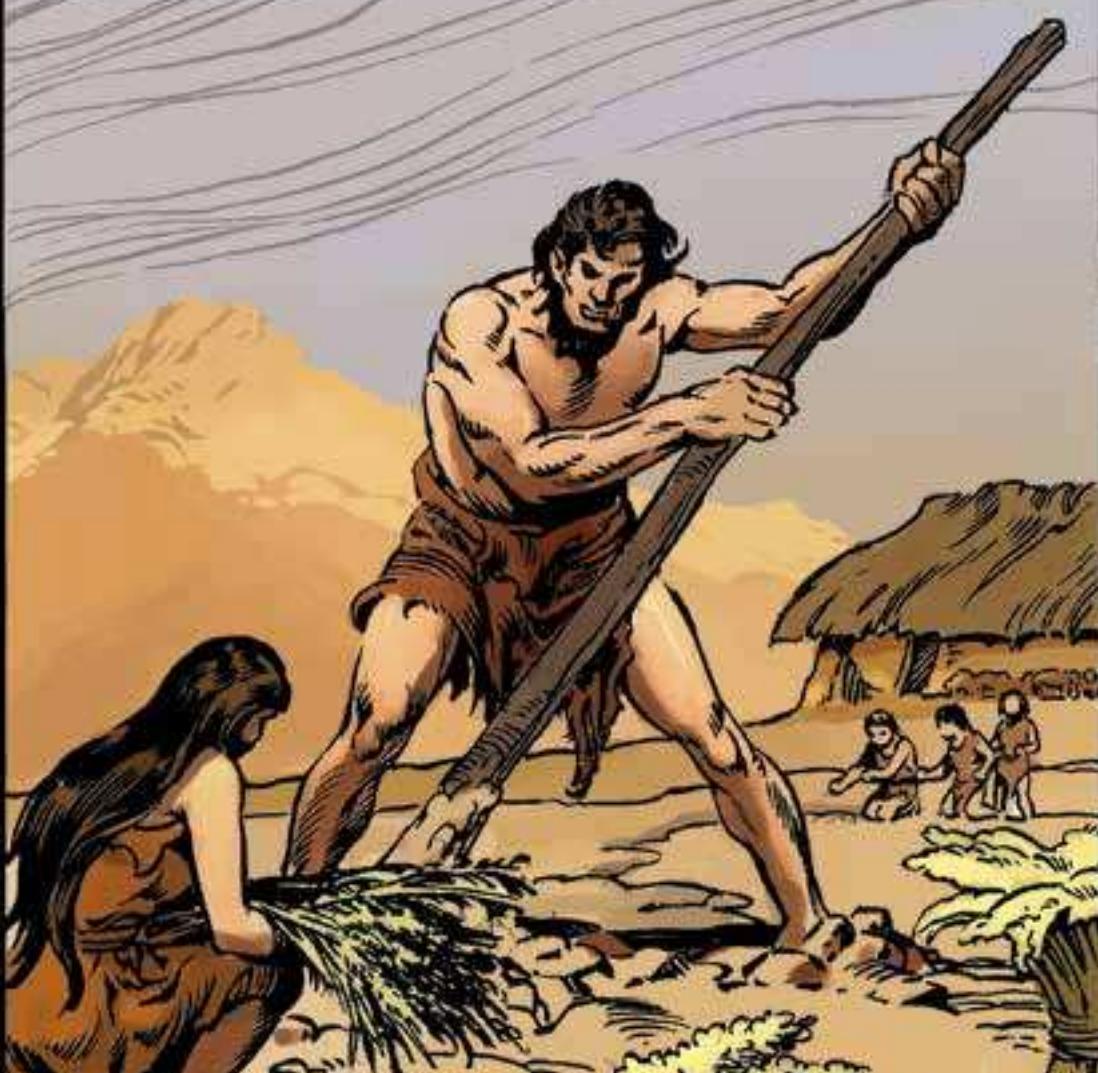

MUNGU ALIWEKA AINA MAALUM
YA MALAIKA AITWAYE KERUBI
MLANGONI KWA BUSTANI LA
EDENI ILI KUZUIA MTU YEYOTE
ASIWEZE KULUFIKIA ULE MTI WA
UZIMA. BUSTANI HIYO YA EDENI
HATIMAYE ILIHARIBIWA NA MTI HUO
WA UZIMA UKAHAMISHWA KUTOKA
DUNIANI. SIKU MOJA UTAREJESHWA
DUNIANI, LAKINI MIMI NINASONGA
MBELE YA HADITHI YANGU.

ADAMU NA EVA WALIKUWA NA
WATOTO WENGI. BAADAYE, WANA NA
BINTI ZAO WANGEANO NA KUWA
NA WATOTO WAO WENYEWE.

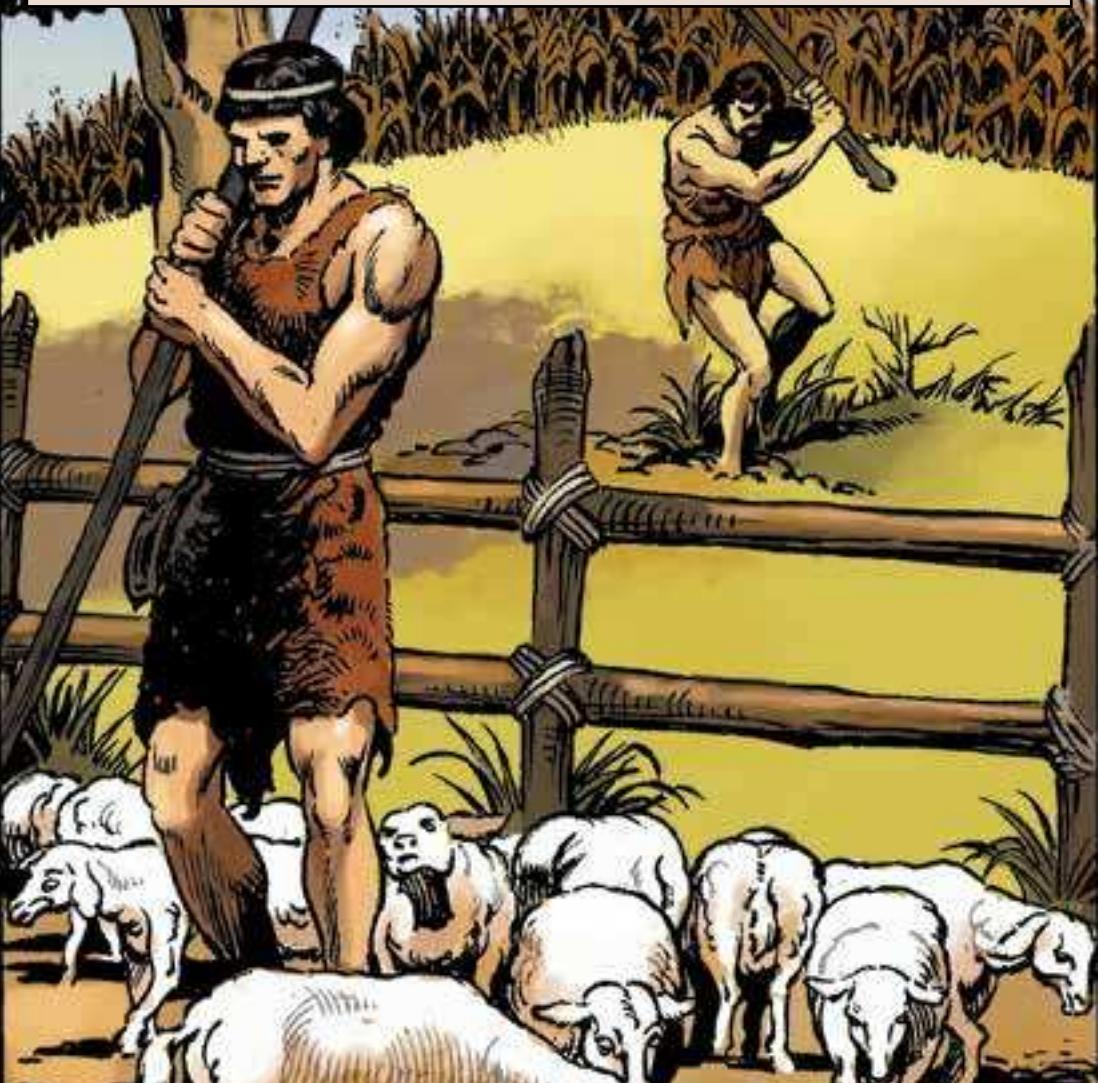

WAKATI MWANADAMU ALIUMBWA KWANZA, JENI
ZA KIBIOLOJIA AMBAZO HUSABABISHA ULEMAVU
WAKATI WATU WA UKOO ALI FAMILIA MOJA
WANAPOOANA NA KUZAA WATOTO HAZIKUWA
BADO ZIMEPATIKANA LAKINI BAADAYE WAKATI
ULIFIKI IKAWA SHIDA, MUNGU ALIAMURU KWAMBA
JAMAA WA KARIBU HAWAPASWI KUOANA.

KAINI, MTOTO WA KWANZA WA ADAMU NA EVA,
ALIKUWA MKULIMA WA MBOGA NA MATUNDA.

MWANA WAO WA PILI, ABELI, ALIKUWA
MFUGAJI WANYAMA. JE, INAWEZEKANA

MMOJA WAO ATAOKIWA NDIYE MWANA
ALIYEAHIDIWA AMBAYE ATAMHARIBU SHETANI?

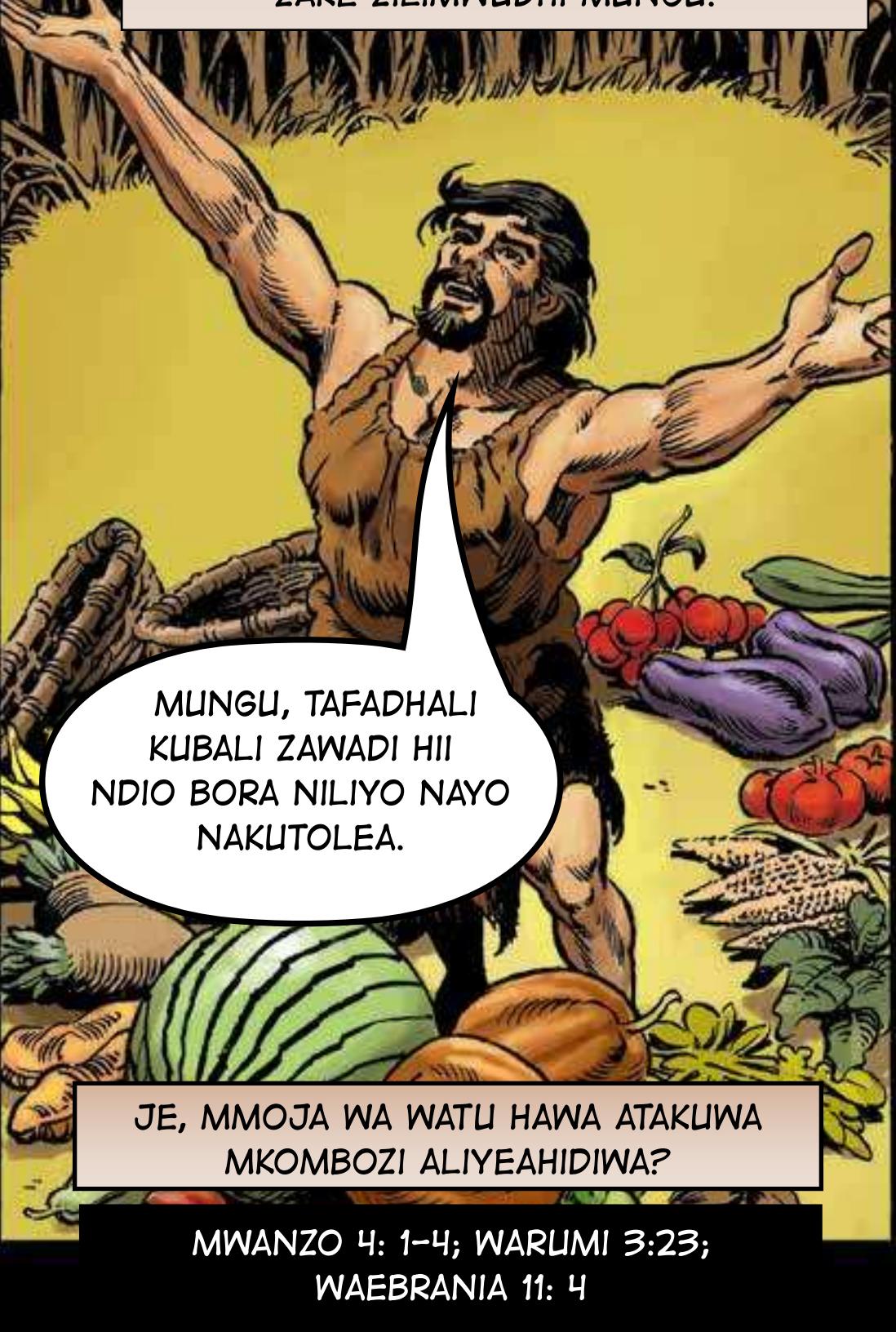
KAINI NA ABELI WALIFAHAMU KUHUSU
MUNGU NA MATUKIO KATIKA BUSTANI.
LAKINI MUNGU HAKUTEMBEA TENA NA
KUMZUNGUMZIA MWANADAMU KAMA
ILIVYOKIWA KABLA UASI ADAMU NA UZAO
WAKE WOTE WALIKWISHA KUTENGANISHWA
NA MUNGU KUPITIA UASI WA ADAMU. MAISHA
YALIKUWA MAGUMU KWELI BILA MUNGU.

EEH MUNGU
WANGU, MIMI
NI MTU MWENYE
DHAMBI; NINAMCHINJA
HUYU KONDODA NA
KUMTOA KWAKO KAMA
DHABIHU BADALA YA
KIFO CHANGU
MWENYEWE.

IKAJA WAKATI WALE WANA WAWILI WALIAMUA
KUMWABUDU MUNGU. BABA YAO ALIKUWA
AMEKWISHA WAAMBIA JINSI MUNGU ALIUA
WANYAMA KATIKA BUSTANI LA EDENI,
KWA HIYO KWA IMANI ABELI AKAMCHINJA
MNYAMA NA KUMTOLEA MUNGU DHABIHU.

KAINI AKAMTOLEA MUNGU DHABIHU
BORA ALIYOKUWA NAYO, LAKINI
ILIKUWA SIO DHABIHU YA DAMU.
KAINI HAKUELEWA KWAMBA DHAMBI
ZAKE ZILIMWUDHI MUNGU.

MUNGU, TAFADHALI
KUBALI ZAWADI HII
NDIO BORA NILIYO NAYO
NAKUTOLEA.

JE, MMOJA WA WATU HAWA ATAKUWA
MKOMBOZI ALIYEAHIDIWA?

MWANZO 4: 1-4; WARUMI 3:23;
WAEBRANIA 11: 4

MUNGU ALIIKATAA DHABILU YA KAINI
KWA SABABU HAIKUWA NA DAMU.

MUNGU ALIFURAHISHWA NA ABELI NA SADAKA YAKE. WAKATI YEYE ALIONA KUMWAGIKA KWA DAMLU YA MWANA-KONDOO ASIYE NA HATIA, MUNGU ALIONDOA DHAMBI YA ABELI.

MUNGU AKAMWAMBIA KAINI, "IKIWA UTAFANYA IKUPASAVYO, NITAPENDEZWA NA WEWE. PIA, UTATAWALA JUU YA NDUGU YAKO ABELI, NAYE ATAISHI CHINI YAKO."

HIVI UNADHANIA
WEWE NI NANI?
MATUNDA YANGU
NA MBOGA NI ZENYE
THAMANI ZAIDI YA YULE
KONDOO ULIYEMCHINJA.
NI NINI KINACHOKUFANYA
UWE BORA KUNILIKO?

KAKA
YANGU,
BADO KUNA
MUDA UNAWEZA
KUMTOLEA MUNGU
DHABIHU YA
DAMU.

NIMESKIA
YA KUTOSHA!

WHACK!

MWANZO 4: 5-8

ABELI AKAFARIKI, NA KAINI AKAJARIBU
KUFICHA DHAMBI YAKE YA MALUAJI.

LAKINI KAINI HANGWEZA KUFICHA
TENDO LAKE OVU KUTOKA KWA MUNGU.
MUNGU ANAONA NA ANAJUA YOTE.

KAINI,
YUKO WAPI
NDUGU YAKO
HABILI?

NIPASWA
KUJUA VIPI?
JE, MIMI NDIYE
NINAPASWA
KUMTUNZA KAKA
YANGU?

DAMU YA
NDUGU YAKO BADO IKO
JULI YA ARDHI. INANENA
KUHUSU TENDO LAKO
LENYE UOVU

MUNGU ANAJUA KILA KITU. ANAONA KILA
MTU KILA WAKATI. HAKUNA KINACHOWEZA
KUFICHWA MBELE ZAKE YEYE. ALIONA KILE
KAINI ALIFANYA KWA ABELI. MUNGU AKAMLAANI
KAINI, NAYE AKAKIMBILIA JANGWANI,
AKAMCHUKUA MKEWE PAMOJA NAYE. HATIA YAKE
ILIMSABABISHIA HUZUNI KUBWA NA MATESO.

BASI, KAINI HANGEWEZA KUWA
MKOMBOZI ALIYEHAIWA, KIUKWELI YEYE
MWENYEWE ALIHITAJI MKOMBOZI

JE, VIPI KUHLUSU AHADI YA MUNGU KUHLUSU
MWANA ATAKAYE KOMBOA WANADAMU?
ADAMU NA EVA WALIKUWA NA MWANA
MWINGINE WA KIUME WAKAMWITA SETHI.
BAADAYE WALIPATA WATOTO ZAIDI.

SETHI AKAWA NA MTOTO WA KIUME, NA MTOTO WAKE
AKAWA NA MWANA, NA WANNA WENGINE WENGI WALIZALIWA,
LAKINI BADO HAKUNA ALIYEJITOKEZA KUONDOA LAANA
YA DHAMBI NA KUHARIBU KIFO. MUDA SIO MREFU DUNIA
ILIJAA WATU, MIJI MINGI, VIJIJI, NA MASHAMBA.

KWA KILA KIZAZI KIPYA, JINSI
WATU WALIVYONGEZeka,
DHAMBI NAYO ILIONGEZEKA.
WATU WALITENDA DHAMBI ZA
USHERATI NA UOVU UKAZIDI.
MAWAZO YAO YALIJAA DHAMBI.
HAKUNA ALIYEISHI KWA HAKI NA
UTAKATIFU. ADAMU ALIFANYA
DHAMBI MOJA LAKINI WATU
WALIZIDI NA KUFANYA NYINGI.

MUNGU AKASEMA, "NINAJUTA KWAMBA
NILIUMBA MTU DUNIANI. NITAHRIBU
KILA KITU KILICO NA UHAI DUNIANI.
"SHETANI, AMBAYE ANACHUKIA
UFALME WA MUNGU ANGEPENDEZWA
SANA KUONA MUNGU AKIUA MTU
NA KUMALIZA KILA KITU DUNIANI.

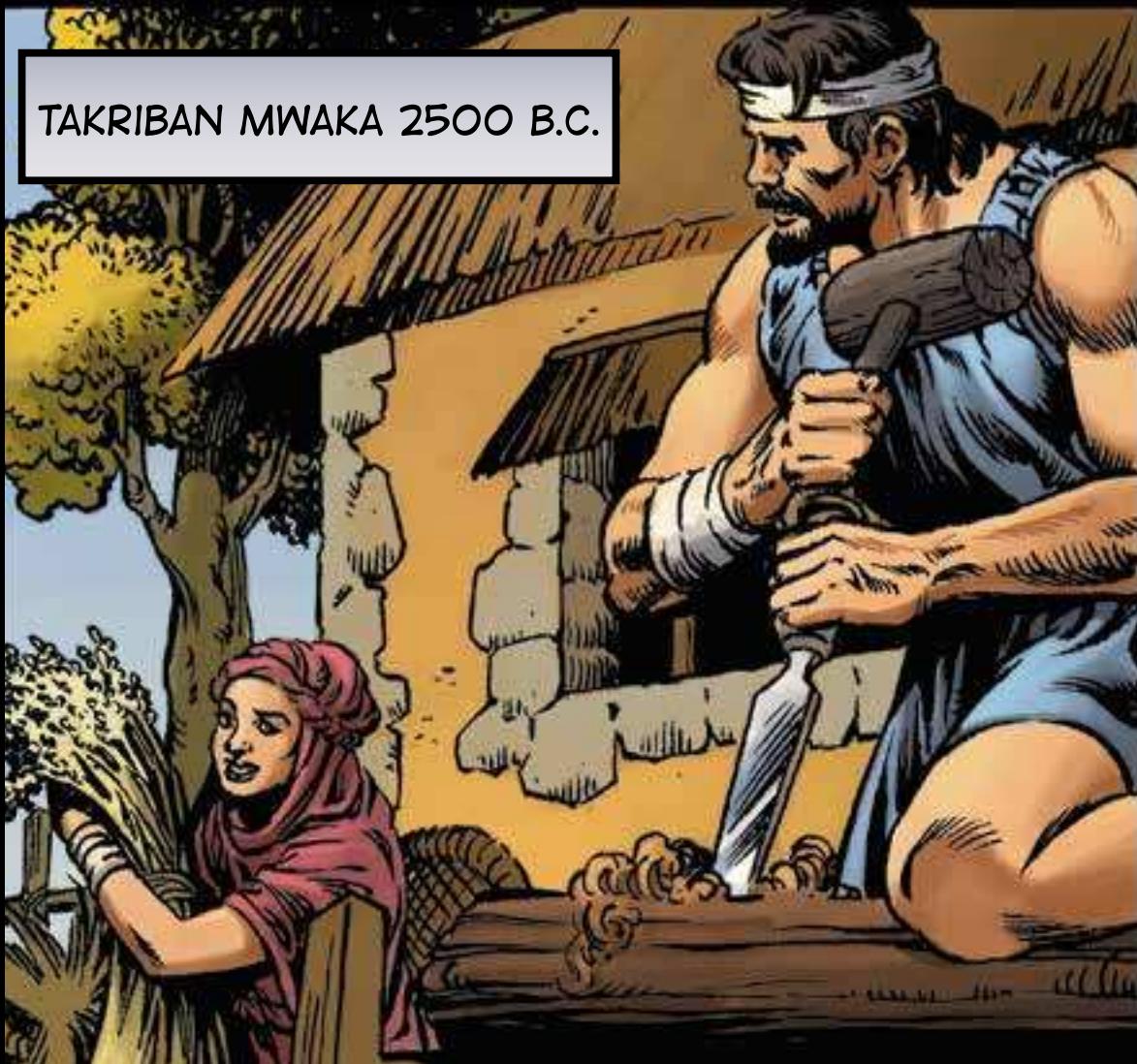
VIZAZI TISA VILIKUWA TAYARI
VIMEPITA (MIAKA 1,400) NA
ULIMWENGU ULIJAA DHAMBI.

WANADAMU WAKAWAFANYA
WENZAO WATUMWA WAO.

JE, MUNGU ATAWAHI KUWA NA
FAMILIA ITAKAYOMPENDA NA KUMTII?

MWANZO 6: 5-7; WARUMI 5:12 13

TAKRIBAN MWAKA 2500 B.C.

LAKINI KULIKUWA NA
MTU MMOJA ALIYEKUWA
MWENYE HAKI NA SIKU
ZOTE ALIFANYA LILIGO
NJEMA . INGAWA MUNGU
ANGEWALIWA WATU
WOTE DUNIANI, ALIAMUA
KUONYESHA NEEMA
KWAKE MTU HUYU PAMOJA
NA FAMILIA YAKE.

NUHU,
MIMI NAENDA
KUTUMA MAFURIKO
MAKUBWA YA MAJI JUU
YA DUNIA YOTE. KILA
KITU AMBACHO KINA
PUMZI KITAKUFA. ILI
KUPONEA WEWE NA
FAMILIA YAKO PAMOJA
NA WANYAMA,
UTAJENGA SAFINA
KUBWA.

CHUKUA
PAMOJA NA WEWE KWENYE
MASHUA KUTOKA KWA KILA AINA
YA MNYAMA ALIYE JULI YA USO WA
DUNIA, WAWILI WAWILI WA KIUME NA
KIKE. KISHA UTACHUKUA SABA KUTOKA
KWA WANYAMA WANAOORUHUSIWA KULA.
NITAKUELEKEZA JINSI YA KUJENGA
MASHUA NA CHOCHOTE UTAKACHO
HITAJI ILI KUJITAYARISHA KUTOKANA NA
MAFURIKO

JE! NUHU ANAWEZA KUWA NDIYE
MTOTO ALIYEAHIDIWA, YULE ATAKAYE
HARIBU KAZI ZA SHETANI? JE, ATATII
MUNGU, AU YEYE PIA ATASHINDWA?

MUNGU ALIMWELEKEZA NUHU JINSI
MASHUA INAFAA KUWA KUBWA NDIVYO
IWEZE KUTOSHEA JOZI LA KILA
KIUMBÉ KILICHO NA PUMZI PAMOJA
NA CHAKULA WATAKACHO KULA.

NINAWAAMBIENI NYINYI
KWA MARA YA MWISHO. MUNGU
ANAENDA KUHARIBU DUNIA KUPITIA
MAFURIKO MAKUBWA. LAZIMA
MNIAMINI NA MJUNGE NAMI
KWENYE MASHUA.

ILIMHUZUNISHA NUHU
KUWAZA JINSI KILA MTU
ATAKAVYO ANGAMIA KWA
MAFURIKO YANAYOKUJA,
KWA HIVYO KILA NAFASI
ALIYOPATA, ALIWAONYA WATU
KUACHA KUTENDA DHAMBI.

MIAKA 120 BAADYE, WAKATI MASHUA LILIKWISHA
KUMALIZIKA, MUNGU ALISABABISHA WANYAMA
KUJA KWA NUHU KUTOKA KOTE DUNIANI.

TAZAMA,
WANYAMA ZAIDI
WANAENDELEA KUKUJA
WENYEWE, NI KAMA VILE
MTU ANAWAITA.

JAMANI!
WANYAMA
WENGINE WANA
MWONEKANO WA AJABU.
SIKIJUA WANYAMA KAMA
HAWA WAPO DUNIANI. JE,
UNADHANI NI UKWELI
KUWA KUNA MAFURIKO
YANAYOKUJA JINSI
NUHU ANAVYODAI?

HAIWEZEKANI.
MAJI KAMA HAYO
YATAPATIKANA WAPI YA
KUFURISHA DUNIA
NZIMA?

NAFASI
IMEBAKAIA KIDOGO
TU.

HII
NDIO YA
MWISHO.

NUHU,
WAKATI UMEWADIA, INGIA
NDANI YA MASHUA PAMOJA NA
FAMILIA YAKO NA WANYAMA PIA.
HIVI KARIBUNI WAKATI UTAKUWA
UMEKWISHA KWA WALIO KATAA
KUACHA DHAMBI ZAO.

MUNGU ALIFUNGA
MLANGO WA
MASHUA, NA KWA
MUDA WA SIKU
SABA HAKUNA
KILICHOTOKEA.

HA,
HA! TAZAMA
HAWA WAPUMBAVU,
WALIOJIFUNIKIA NDANI YA
MASHUA KUBWA KATIKATI
YA JANGWA LISILO NA
TONE LA MAJI.

NDIO,
NINAHAKIKA HAO
SIMBA WAMESHA
WASHAMBULIA NA
KUWALA HUMO
NDANI.

NI
JUMA MZIMA
TANGU WAINGIE HUMO
NDANI.

LAKINI SIKU YA SABA MVUA KULI IKAANZA
KUNYESHA, MAJI YAKAJAA VIDIMBWI
VYOTE NA KUANZA KUFUNKI ARDHI.

LO! SIJAWAHI KUONA
MVUA KAMA HII; UNAFIKIRI
WALE WAZIMU WALIOINGIA NDANI
YA HIYO MASHUA WANAWEZA KUWA
HAWAKUKOSEA KUHLUSU MUNGU
KUTUANGAMIZA KWA SABABU YA
DHAMBI ZETU?

USIWE
MPUMBAVU; MUNGU
NI UPENDO. MTU
MMOJA ANAWEZA AJE
KUJUA UKWELI NA
VIONGOZI WETU WOTE
WA DINI WASIELEWE?
HAIWEZEKANI.

KABLA YA WAKATI HUU, MVUA ILIKUWA HAIJAWAHI KUNYESHA. HALI YA HEWA ILIKUWA NZURI KILA WAKATI NA UKUNGU ULIPANDA KUTOKA ARDHINI KUMWAGILIA ARDHI MAJI. HAKUNA MTU ALIYEWABI KUONA AU KUSIKIA JUU YA MVUA, KWA HIVYO DATU WENGI WALIDHANI NUHU ALIKUWA MWENDAWAZIMU KWA KUFIKIRIA MAJI YANGEMWAGIKA KUTOKA ANGANI, LAKINI NUHU ALIAMINI KILE MUNGU ALISEMA.

LAITI
NINGEMSKIZA NUHLU ONA
SASA UPUMBAVU WANGU

EEH
MUNGU,
NAOMBA OKOA
MTOTO WANGU!

TAKRIBAN MWAKA 2348 B.C.

WAKATI HAO WATU WALIGUNDUA
KWAMBA NUHU AMEKUWA
AKIWAAMBIA UKWELI, WALIKUWA
WAMECHELEWA SANA.

MVUA ILINYESA KWA MUDA WA SIKU 40
USIKU NA MCHANNA. MAJI YAKAFUNIKA KILA
MLIMA NA KILA KITU DUNIANI KOTE. KILA
NAFSI ILIYOKUWA HAI IPUMUAYO HEWA ILIKUFA,
ISIPOKUWA WALE WALIOKUWA NDANI MASHUA
PAMOJA NA NUHU. IKAWA KAMA MWAKA
MMOJA KABLA WATOKE KWENYE MASHUA.

MWANZO 7:12, 19-23, 8: 9-12

NITAFURAH
WAKATI MAJI
YATAPUNGUA ILI
TUWEZE KUTOKA
KWENYE MASHUA.

HATIMAYE NUHU AKATUMA NJIWA NA IKAREJEA NA TAWI
KINYWANI MWAKE, ISHARA KWAMBA KULIKUWA NA MITI TAYARI
INAKUA. BAADAYE, TENA AKAITUMA LAKINI KWA WAKATI HUU
HAIKUREJEA, ISHARA KUWA ILIPATA MAHALI PAZURI PA KUISHI.

MUDA SI MUDA MASHUA IKATUA JUU YA
MLIMA UUTWAO ARARAT. WOTE WAKASHUKA NA
KUPATA ULIMWENGU USIOKUWA NA DHAMBI.

NUHU AKAJENGA MADHABAHLU NA AKAMTOLEA MUNGU DHABIHU ZA WANYAMA. INGAWA NUHU ALIKUWA MWENYE HAKI, BADO KULIKUWA NA DHAMBI NDANI YA MOYO WAKE. DHABIHU HIZI ZA DAMU ZILITOLEWA KWA MUNGU BADALA YA MAISHA YA NUHU NA FAMILIA YAKE YOTE.

WANYAMA HAO WALITOLEWA KAMA DHABIHU KUWAKILISHA WATU HAO WANANE AMBAO WANGEKUFA KWENYE MAFURIKO LAKINI MUNGU AKAWAOKOA KWA NEEMA. LILIKUWA TUKIO KAMA LILE LILIFANYIKA KWENYE BUSTANI LA EDENI WAKATI MUNGU ALIUA WANYAMA ILI KUWATENGENEZEA NGUO ADAMU NA EVA.

NITAKUONYESHA
UPINDE WA MVUA MBINGUNI KAMA
ISHARA NA UKUMBUSHO KWAMBA
SITAWAHI HARIBU TENA DUNIA KUPITIA
MAJI. BASI TANGLI SASA UNAPASWA KUZAA
WATOTO WENGI ILI WATAWANYIKE NA
KUIJAZA TENA DUNIA.

NITAWAFANYA WANYAMA KUWA
WANAOGOPA WANADAMU. UKO HURU
KULA KIUMBE CHOCHOTE KILICHO UHAI NA
KITAMBAACHO JINSI ULAVYO MBOGA NA
MIMEA, LAKINI KAMWE USIDHUBUTU
KULA DAMLU YA KIUMBE CHOCHOTE. PIA
USIUE MTU YEYOTE.

IKIWA
MTU YEYOTE ATAPATIKANA NA
HATIA YA KUUA MWINGINE, BASI
YEYE PIA AUawe NA WATU WENGINE.
IKIWA MTU YEYOTE ATAMWAGA DAMU
YA MTU MWINGINE, BASI WATU WENGINE
WANAPASWA KUMWAGA DAMU YAKE PIA ILLI
KULIPA UHALIFU WAKE, KWA SABABU UHAI
UKO KATIKA DAMU.

NUHU AKAWA MKULIMA NA AKAPANDA
ZABIBU. ULMWENGU HUU MPYA ULIKUWA
MPWEKE NA FAMILIA ZILIKUWA NNE
PEKE YAKE DUNIA NZIMA, LAKINI
MUDA SI MREFU WANAWE WAKAWA
NA WATOTO WAO WENYEWE.

MWANZO 8: 4, 20, 9: 1-29

NUHU ALIGUNDUA KWAMBA AKIWEKA MATUNDA
KWENYE CHOMBO NA KUYAACHA KWA MUDA
WA WIKI CHACHE, ILIFANYIKA KUWA KINYWAJI
CHA KILEO KILICHOMFANYA KUJIHISI VIZURI
BAADA YA KUKINYWA. NUHU AKAPENDA
KINYWAJI HICHO SANA, BAADA YA KUKIZOEA
WAKATI MWINGINE HAKUWEZA KUFANYA KAZI.
KINGEMFANYA ALALE CHINI KWA KUTOJIFAHAMI
NA PIA KUMSABABISHA KUTENDA MAMBO
AMBAYO HAYAKUMPENDEZA MUNGU.

SIKU MOJA NUHU ALILEWA CHAKARI KIASI KWAMBA ALIJIFUNUA UCHI WAKE NA AKAPOTEZA FAHAMU AKIWA UCHI. MWANAWE HAMLU, AKAUONA UCHI WA BABA YAKE NA BILA AIBU AKAONEA FAHARI KITENDO HICHO. KISHA AKAWAHADITHIA NDUGU ZAKE KWA SAUTI YA KEJELI NA DHARAU KILE ALICHOONA.

WAKATI NUHU
ALIAMKA, WANAWE
WAKAMWELEZEA
KILE HAMU
ALICHOFANYA.

MWANAO,
KANAANI, MALI YAKE
YOTE PAMOJA NA UZAO
WAKE WATAKUWA WATUMISHI
WA KAKAKO SHEMU.

MIAKA MINGI BAADYE, HUU
UNABII ULITIMIA. WAKANAANI
WALITUA PALESTINA
NA WAKAISHIA KUWA
WATUMWA WA WAYAHUDI.

MWANZO 9: 21-27; 1 MAMBO YA NYAKATI 4:40;
ZABURI 78:51, 105: 23,27, 106: 22

SETHI

ADAMU NA EVA

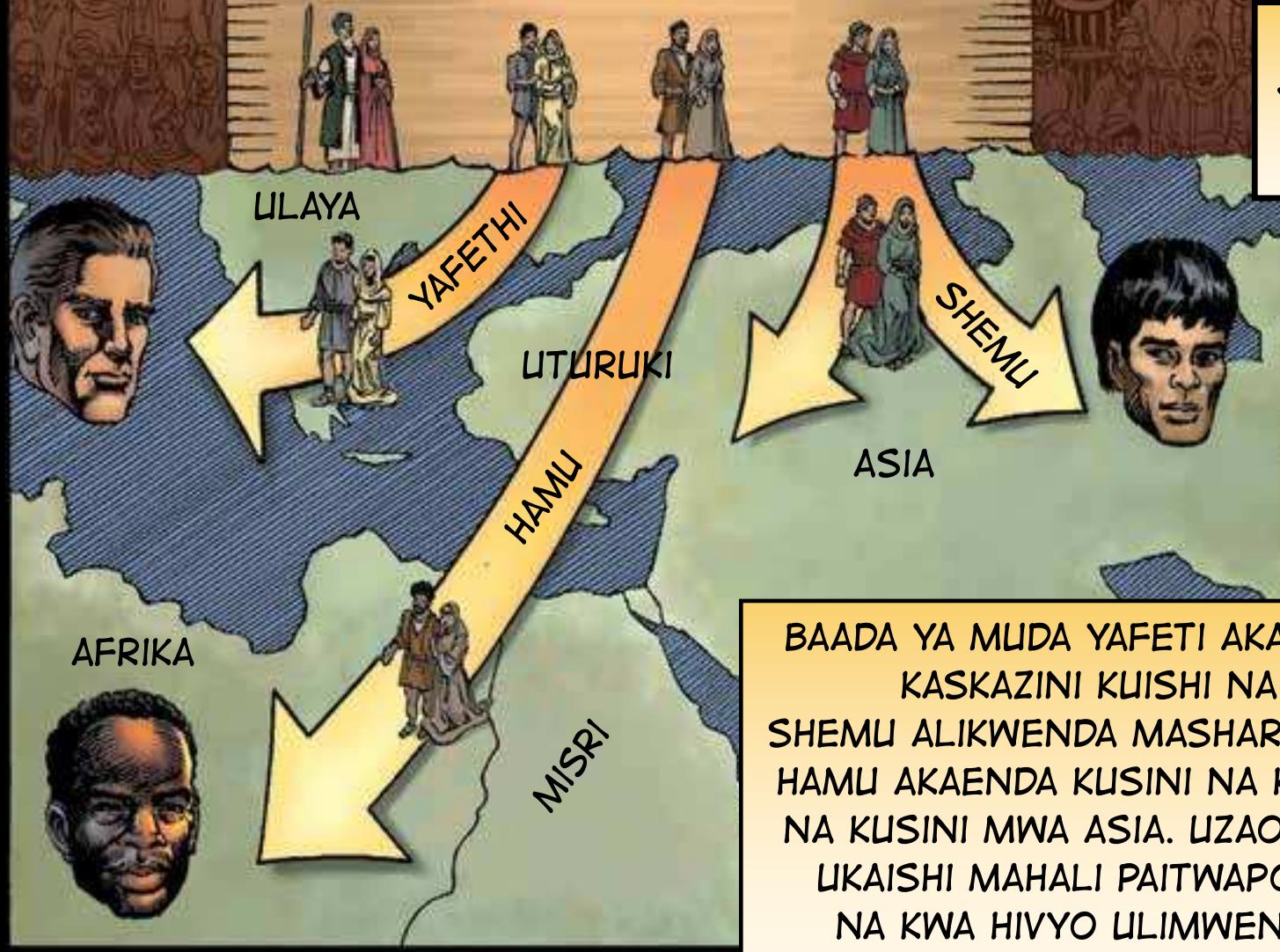
KAINI

ABELI

MUNGU ALIUA KILA
MTU ISIPOKUWA HAO
WATU WANANE.

NUHU NA FAMILIA
YAKE WALIPATA KIBALI
MBELE ZA MUNGU.

BAADA YA MUDA YAFETI AKAENDA MAGHARIBI NA
KASKAZINI KUISHI NA KUONGEZeka.
SHEMU ALIKWENDA MASHARIKI NA AKATULIA ASIA.
HAMU AKAENDA KUSINI NA KUKAA BARANI AFRIKA
NA KUSINI MWA ASIA. UZAO WA MWANAe, KANA,
UKAISHI MAHALI PAITWAPO SASA PALESTINA.
NA KWA HIVYO ULIMWENGU UKAJAA TENA.

TAKRIBAN MWAKA 2247 B.C.

MWANAE NUHU, HAMU, ALIKUWA NA MTOTO WA KIUME JINA LAKE KUSHI, HALAFU KUSHI ALIKUWA NA MTOTO WA KIUME ALIYEITWA NIMRODI. NIMRODI ALIKUWA MWINDAJI HODARI, NA ALIJULIKANA SANA KATIKA DUNIA YOTE. ALIASI MUNGU NA AKAANZA DINI LAKE LA UWONGO MAHALI PAITWAPO BABELI.

WATU WA BABELI HAWAKUTAKA KUTAWANYIKA DUNIANI NA KUIJAZA TENA
DUNIA KAMA MUNGU ALIVYOKUWA AMEAMRISHA, KWA HIVYO WAKAJIKUSANYA
NA KUJENGA MNARA MKUBWA NA MREFU KAMA KITUO CHA IBADA.

LAKINI HAWAKUABUDU MUUMBWA WAO.
SHETANI ALIWAONGOZA KULUNDA
MIUNGU YAO WENYEWE KUTOKA
KWA MBAO, MAWE, NA CHUMA.

MUNGU ALIGADHABISHWA NA MAAMUZI
YAO YA KUKATAA KUTAWANYIKA JUU YA
DUNIA, KWA HIVYO ALIWASABABISHA
KUONGEA KWA LUGHA NYINGI TOFALUTI.

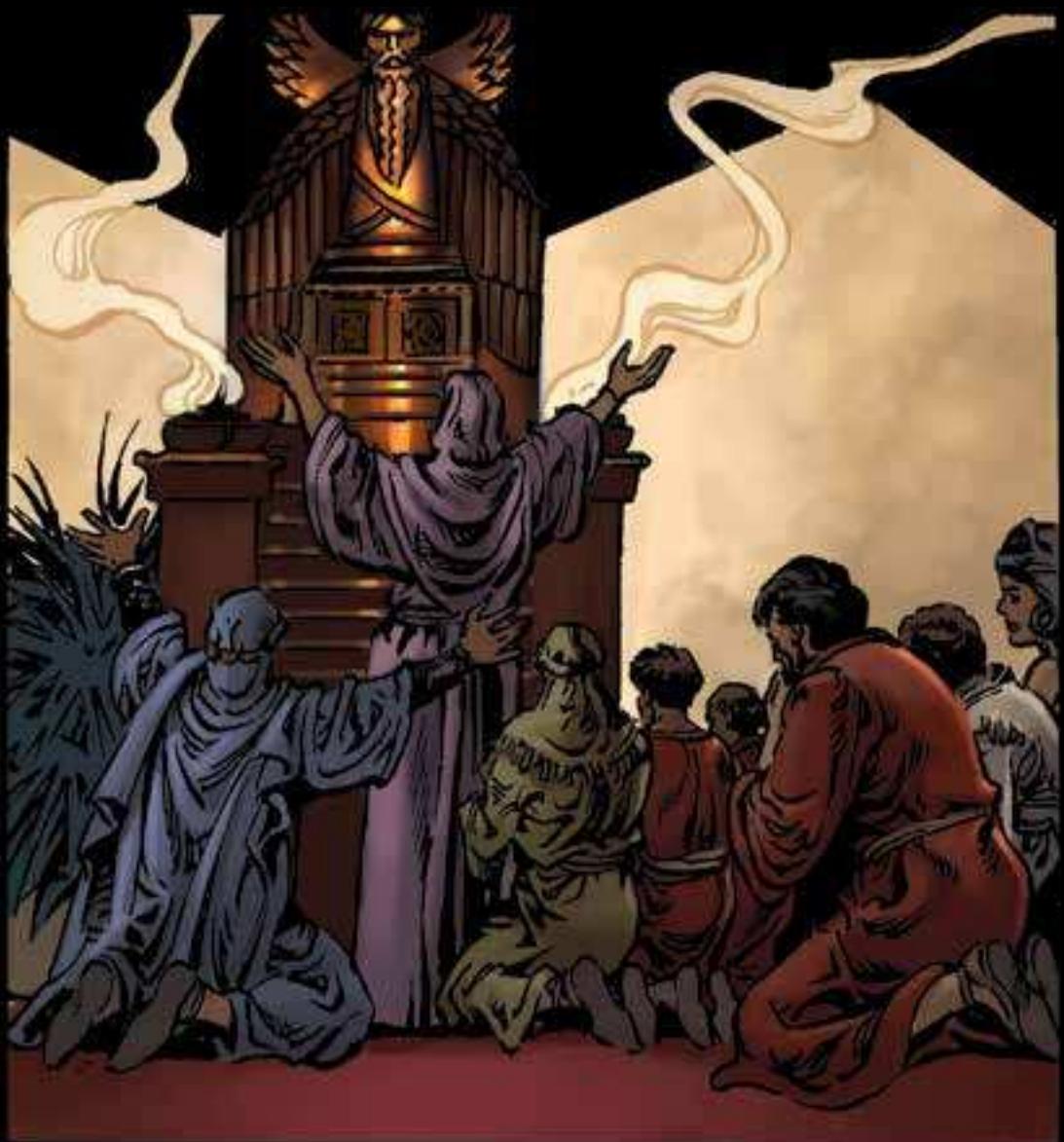
ይህን የሚችሉበት
መረጃዎች በኋላ
ይህን በማድረግ

የኋላ ተስፋው
ና ስም-ገኘ ፍጻዕስና
ፍነባዊ

WAFANYAKAZI HAWAKUWEZA
KUELEWANA WENYEWE KWA
WENYEWE, HIVYO HAWANGEWEZA
KUENDELEA NA UJENZI WA MNARA.

KILA KIKUNDI CHA LUGHA WAKAENDA NJIA YAO
WENYEWE. BAADHI YAO WALIKWENDA MAENEKO
YA MBALI KATIKA DUNIA, WENGINE WALISAFIRI
KUTUMIA MELI HADI VISIWA VYA MBALI, WENGINE
HADI KASKAZINI AMBAPO KULIKUWA BARIDI
NA WENGINE WAKAELEKEA CHINI NDANI YA
MAJANGWA KWENYE JOTO. KWA HIYO AMRI
YA MUNGU YA KUJAZA DUNIA ILITIMIA.

DUNIA ILIPOJAA WATU TENA,
DHAMBI TENA IKAONGEZAKA.
WATU WAKAANZA TENA KUABUDU
SANAMU NA WAKAMSAHAU
MUNGU ALIYE HAI.

<https://goodandevilbook.com/>